

I N D E X

TOMI QUINTI.

T R A C T A T U S

De Sacramento Ordinis. I

CAPUT I. Utrum Ordo sit Novæ Legis Sacramentum, 2  
 PROP. Ordinatio, saltem aliqua, verum est novæ Legis Sacramentum, 3  
 Solvuntur objecta, 5  
 CAPUT II. Quis sit Ordinum numerus, 7  
 CAPUT III. De singulis speciatim Ordinibus, 9  
 ART. I. De Tonsura, Ibid, 5  
 ART. II. De Ostiarii, Lectoris, Exorcistæ & Acolythi Ordinibus, 12  
 ART. III. De Subdiaconatu, 14  
 § I. An Subdiaconatus verum sit Sacramentum, 13  
 Q. I. Quibus nitantur argumentis, qui negant Subdiaconatum, & proinde minores Ordines, verum esse Sacramentum, Ibid, 13  
 Q. II. Quid responsi prædictis rationibus afferant, qui Subdiaconatum & minores Ordines, vera esse Sacramenta existimant, 16  
 §. II. De materia & forma Subdiaconatus, 17  
 PROP. Materia Subdiaconatus in solo calicis ac patenæ contactu probabilius consistit, & forma in oratione quæ calicis ac patenæ traditioni respondet, 18  
 ART. IV. De Diaconatu, 19

§. I. An Diaconatus sit veri nominis Sacramentum, 20  
 PROP. Diaconatus veri nominis est Sacramentum, 21  
 Solvuntur objecta, 22  
 §. II. De Materia & forma Diaconatus, 25  
 PROP. I. Nec codicis Evangeliorum porrigendi, nec stolæ ac dalmaticæ imponendæ ritus, ad essentialiam Diaconatus materiam pertinet, Ibid, 25  
 PROP. II. Impositio manuum ipsique juncta oratio totam constituunt Diaconatus materiam & formam, 26  
 ART. V. De Presbyteratu, 27  
 §. I. An Presbyteratus verum sit Sacramentum, 28  
 PROP. Presbyteratus verum est Sacramentum, Ibid, 28  
 §. II. De materia & forma Presbyteratus, 29  
 PROP. I. Nec traditio instrumentorum, nec verba ipsi subnexa; accipe potestatem, &c. pertinent ad essentialiam Presbyteratus, 30  
 PROP. II. Materia essentialis Presbyteratus in manuum impositione, & illius forma in oratione ipsi adjuncta constituta est, 31  
 PROP. III. Nec prima manuum impositio, nec tertia, cui respondet hæc Episcopi oratio: Accipe Spiritum Sanctum; quotum remiseris peccata, &c. essentialis est Presbyteratus materia; bene verò secunda manuum impositio, 33  
 §. III. De officii presbyteratus, 35  
 ART. VI. De Episcopatu, 36  
 §. I. Utrum Episcopatus sit Sacramentum, & quidem à Presbyteratu distinctum, 37  
 PROP. Episcopatus verum est Sacramentum, & quidem à Sacerdotio distinctum, 38  
 §. II. De materia & forma Episcopatus, 40

- PROP. I. *Manuum impositio essentialis est Ordinationis Episcopalis materia, & quidem probabiliter sola.* 41
- PROP. II. *Ordinationis Episcopalis forma sita est in oratione per quam Episcopus consecrans, dum Ordinando manus imponit, Spiritum Sanctum invocat.* 43
- §. III. *Utrum Episcopi ex jure divino sint Presbyteris Superiores.* 44
- PROP. *Episcopi ex jure divino sunt Presbyteris superiores.* Ibid.
- Solvuntur objecta.* 47
- §. IV. *Utrum Parochi juris sint divini, suamque à Christo potestatem immediatè habeant.* 53
- PROP. *Parochi juris sunt divini, suamque à Christo jurisdictionem immediatè acceptam habent.* Ibid.
- Solvuntur objecta.* 58
- CAPUT IV. *De sacra Ordinationis Ministro.* 64
- ART. I. *De Ordinario conficiendæ Ordinationis Ministro.* 65
- PROP. *Solus Episcopus ordinarius est Minister Ordinationis.* Ibid.
- Solvuntur objecta.* 66
- ART. II. *De extraordinario sacra Ordinationis Ministro.* 69
- PROP. I. *Simplex Presbyter non potest esse extraordinarius minister consecrationis sacerdotalis.* Ibid.
- Solvuntur objecta.* 70
- PROP. II. *Simplex Presbyter non potest esse Diaconatus Minister extraordinarius.* 72
- Solvuntur objecta.* 73
- ART. III. *De Ministro sacra Ordinationis legitimo.* 73. & seq.

- CAPUT V. *De subjecto Ordinationis, & conditionibus ad eam requisitis.* 80. & seq.
- CAPUT VI. *De Ordinationis effectibus.* 93
- PROP. I. *Ordinatio gratiam sanctificantem confert, non quidem primam quæ hominem ex non justo efficit justum; verum secundam quæ hominem justitiam jam ornatum facit justiorem.* 94
- PROP. II. *Ordinatio characterem imprimit.* 95
- CAPUT VII. *De cœlibatu sacris Ordinibus annexo.* 96
- ART. I. *De Ecclesiæ Latinæ circa sacrorum Ministrorum cœlibatum disciplinâ.* 97
- ART. II. *De veteri & nova Ecclesiæ Græcæ disciplinâ circa sacrorum Ministrorum continentiam.* 98
- ART. III. *Quâ Lege sacri Ministri perpetuæ continentia fuerint additi.* 100
- PROP. *Lex cœlibatus sacris Ministris imposita, merè Ecclesiastica est.* 101
- ART. IV. *Utrum Ecclesiastica perpetuæ continentia Lex sapienter instituta fuerit.* 102
- PROP. *Perpetuæ continentia Lex sacris Ministris imposita, sapientia & æquitati consentanea est.* Ibid.
- Solvuntur objecta.* 104

## TRACTATUS

*De Irregularitatibus.* 107

- CAPUT I. *De irregularitate ex defectu.* 108
- ART. I. *De irregularitate ex defectu animi.* 109
- ART. II. *De irregularitate ex defectu corporis* 110

- ART. III. De irregularitate ex defectu natalium 111
- ART. IV. De irregularitate ex defectu sumæ. 112
- ART. V. De irregularitate ex defectu Sacramenti, sive ex bigamia. 113
- ART. VI. De irregularitate ex defectu perfectæ lenitatis. 115
- Q. I. Quinam in causa criminis censeantur proximè ad mortem vel mutilationem concurrere, idèdque in irregularitatem incidere. 116
- Q. II. An Medici & Chirugi sint irregulares, cum membrum aliquod abscindunt, vel abscondi præcipiunt. 117
- Q. III. An milites qui pugnant in bello, irregularitati sint obnoxii. 118
- Q. IV. Utrum irregulares sint Clerici, qui reorum supplicio interfunt. Ibid.
- ART. VII. De irregularitate ex defectu libertatis. 119
- CAPUT II. De irregularitate quæ ex delicto nascitur. 120
- ART. I. De irregularitate ex iteratione Baptismi. Ibid.
- ART. II. De irregularitate ex delicto hæresis. 121
- ART. III. De irregularitate quæ propter Ordines pravè susceptos, malumque eorum usum contrahitur. 122
- ART. IV. De irregularitate ex homicidio. 123 & seq.
- CAPUT III. De irregularitatis effectibus. 128
- CAPUT IV. De cessatione irregularitatis. 129

## TRACTATUS

## De Officiis Clericorum. 132

- CAPUT I. De Clericorum in genere officiis. 133
- ART. I. De iis quæ Clericis specialiter prohibentur. Ibid & seq.
- ART. II. De iis quæ Clericis specialiter præcipiuntur. 139. & seq.
- CAPUT II. De officiis beneficiariorum. 141
- ART. I. De assidua in loco beneficii Pastoris præsentia. 142
- PROP. Beneficiarii omnes quibus incumbit animarum cura, tenentur jure tum naturali, tum divino, tum ecclesiastico & civili, suis in beneficiis residere. Ibid.
- Q. I. Quænam sint causæ, quæ à residendi Lege eximant. 144
- Q. II. Quid statuerit Concilium Trident. de absentia tum Episcoporum, tum Clericorum qui beneficium adjunctam habens animarum curam possident, tum Canonicorum. 145 & seq.
- ART. II. De legitimo fructuum beneficii usu. 147
- PROP. I. Beneficiarii redditum merè ecclesiasticorum non sunt Domini. Ibid
- Solvuntur objecta. 150
- PROP. II. Clerici quibus ad honestam sustentationem satis est patrimonii, non possunt ex bonis ecclesiasticis vicium percipere. 152
- Solvuntur objecta. 155
- CAPUT III. De officiis Religiosorum. 150
- ART. I. De ingressu in Religionem. 161 & seq
- ART. II. De professione religiosa. 163. & seq

- ART. III. De obedientia religioſa. 166 & ſeq.  
 ART. IV. De caſtitate & paupertate religioſa. 169. & ſeq.  
 ART. V. De Regularium clauſtris, gallicè clô-  
 ture. 173 & ſeq.

## TRACTATUS

## De Beneficiis. 176

- CAPUT I. De Beneficii eccleſiaſtici natura & divi-  
 ſione. Ibid.  
 CAPUT II. De variis acquirendi beneficii modis. 179  
 ART. I. De præſentatione. 180  
 Q. 1º. Quommodò acquiratur Patronatus. 2º. Quo-  
 tplex ſit 3º. Quænam ſint discrimina Patro-  
 natûs Eccleſiaſtici & Patronatûs Laici. Ibid.  
 ART. II. De electione. 182  
 ART. III. De collatione. 183  
 ART. IV. De reſignatione. & permutatione. 185  
 & ſeq.  
 CAPUT III. De iis quæ hominem faciunt poſſi-  
 dendis beneficiis inhabilem. 190  
 ART. I. De ætatis & tonſuræ defectu. Ibid.  
 ART. II. De calibatus & Ordinis requiſiti defectu. 192  
 ART. III. De graduum defectu. 194  
 ART. IV. De natalium defectu. 196  
 ART. V. De intentionis ad beneficium ritè poſſi-  
 dendum requiſitæ defectu. 197  
 CAPUT IV. De Lege digniorem ad beneficia eli-  
 gendi. 198

- PROP. I. Qui prætermiſſo digniore, conſert  
 minus digno beneficium adjundam habens ani-  
 marum curam, graviter peccat. Ibid.  
 PROP. II. Generatim peccant graviter qui ad Be-  
 neficia, etiam ſimplicia, minus dignos eligunt,  
 prætermiſſis dignioribus. 201  
 Q. Utrum in reſignationibus & permutationibus  
 locum habeat digniorem eligendi obligatio. 202  
 CAPUT V. Utrum plura ſimul beneficia poſſidere  
 liceat. 203  
 PROP. Plura Beneficia, etiam ſimplicia, ſimul  
 poſſideri non licet, ſi unum ad ſuſtentationem  
 honeſtam ſufficiat, niſi Eccleſiæ neceſſitas vel  
 grandis utilitas excuſet. 204  
 Solvuntur objecta. 206  
 Q. 1º. An licitum ſit plura poſſidere beneficia,  
 cum juſta & legitima diſpenſatione. 2º. Utrum  
 liceat reſignare beneficium in favorem Clerici,  
 qui aliud jam habet non honeſtè vivendum ſuffi-  
 ciens. 208 & ſeq.

## APPENDIX

## De Penſionibus. 210 &amp; ſeq.

## TRACTATUS

## De Simonia. 213

- CAPUT I. De ſimoniacæ natura variisque diviſio-  
 nibus. 214  
 CAPUT II. Quale ſit peccatum ſimonia. 216  
 PROP. I. Simonia peccatum eſt graviſſimum. Ibid.

- PROP. II. *Ad Simoniam perindè est, sive tanquam rei spiritualis pretium, sive tanquam illius conferendæ motivum & incitamentum offeratur aliquid temporale.* 217
- CAPUT III. *De pretio, sive munere simoniaco.* 219
- ART. I. *De munere à manu.* Ibid.
- ART. II. *De munere à lingua.* 220 & seq.
- ART. III. *De munere ab obsequio.* 223
- CAPUT IV. *De materia simoniæ.* 224
- ART. I. *De functionibus ecclesiasticis, quæ simoniam admittunt.* 225 & seq.
- ART. II. *De simonia quæ Sacramentorum administrationi subesse potest.* 227 & seq.
- ART. III. *De simonia quæ in beneficiis ecclesiasticis occurrere potest.* 232 & seq.
- ART. IV. *De simonia quæ erga Sanctorum Reliquias, vasa sacra, & alia ejusmodi committi potest.* 236 & seq.
- ART. V. *De simonia quæ in admissione ad professionem religiosam committi potest.* 237
- §. I. *De simonia quæ in Monasterium dives irrepere potest.* Ibid. & seq.
- §. II. *De simonia quæ locum habere potest in Monasteriis pauperibus.* 241
- CAPUT V. *De panis contra simoniacos constitutis.* 243 & seq.
- CAPUT VI. *De obligatione restituendi quæ simoniacè accepta sunt.* 247 & seq.

## TRACTATUS

De Matrimonio. 250

## PARS PRIOR.

De Matrimonio, prout est contractus civilis. Ibid.

## DISSERTATIO I.

De consensu ad Matrimonium requisito. 252

CAPUT I. De veritate consensûs utriusque conjugis. 243

PROP. Verum validumque est illius Matrimonium, qui liberè &amp; serid profert verba, quibus Matrimonium firmari ex communi hominum existimatione solet, quibus illud contrahi non ignorat, quamvis intra se dicat, vel potiùs cogitet se nolle contrahere, nec sese obligare. 254

CAPUT II. De externa consensûs declaratione. 257

PROP. I. Consensus ad contrahendum Matrimonium necessarius, signo aliquo exteriori declarandus est. Ibid.

PROP. II. Conjugia clandestina semper fuerunt ab Ecclesia prohibita. Ibid.

PROP. III. Matrimonia clandestina sunt etiam irrita. 259

Q. I. Quid sentiendum sit de Matrimoniis quæ facta gallicè dicuntur à la gomme. Ibid.

Q. II. Quo numero &amp; quales esse debeant testes. 260

- PROP. IV. *Ad consensum matrimonialem satis est ut per procuratorem declaretur.* 262
- CAPUT. III. *De parentum in matrimonialem consensum potestate.* 263
- ART. I. *An filii sine parentum consensu Matrimonium licitè contrahant.* Ibid.
- PROP. I. *Filii, inconsultis parentibus, Matrimonium licitè contrahere non possunt; sed eorum consensum semper petere debent.* 264
- PROP. II. *Filii ante annum ætatis suæ trigessimæ, & filia ante vigesimum quintum completum, non solum petere, sed etiam obtinere debent parentum consensum, ut licitè apud nos Matrimonium contrahant; nec propter injustam eorum repugnantiam ab ea Lege eximuntur.* 266
- PROP. III. *Eadem serè est Tutorum & Curatorum in Pupillos auctoritas.* 269
- PROP. IV. *Si Manifestè injusta sit parentum Matrimonio filiorum obstinentiæ voluntas, possunt filii petito, quamvis non obtento parentum consensu, masculi quidem post annum trigessimum, feminae autem post vigesimum quintum expletum, Matrimonia contrahere.* 270
- PROP. V. *Si justam ob causam Matrimonio filiorum parentes obstant, filii à peccato non sunt liberi, si contrahant, quamvis non prohibeantur lege positivâ post annum trigessimum elapsum, modò parentum consensum scripto rogaverint.* 271
- PROP. VI. *Si pater filii Matrimonio consentiat, mater verò dissentiat, non potest filius ad annum usque trigessimum contrahere ob debitam matri reverentiam.* 272
- ART. II. *An contracta, invitis aut inconsultis parentibus Matrimonia, jure gallico rata sint & valida.* 273

- PROP. *Matrimonia, invitis parentibus, contracta à filiis qui annis 25 minores sunt, non solum quod effectus civiles, sed etiam quoad contractus substantiam, jure gallico irrita declarantur.* 274
- Solvuntur objecta.* 280
- Q. *Quo anno possint filii familias, invitis parentibus, Matrimonium validè contrahere.* 285
- CAPUT IV. *De matrimonialis consensûs libertate.* 287
- ART. I. *Quis error Matrimonium faciat irritum.* Ibid.
- PROP. I. *Error circa personam Matrimonium facit nullum & invalidum.* 288
- PROP. II. *Error circa divitias & qualitates Matrimonium non tollit, etiam si contrahentis animus in eas feratur, tanquam in conditionem ex qua pendere velit consensum in personam, modò id exterius non significaverit.* 290
- PROP. III. *Error circa divitias & qualitates Matrimonium facit irritum, quando contrahens exterius significat consensum in personam ab illis pendere.* Ibid.
- ART. II. *Quis metus libertatem consensûs matrimonialis ita perimat, ut nullum sit conjugium.* 292
- PROP. *Metus gravis injustè & ad extorquendum in nuptias consensum incussus, libertatem non quidem omninò perimit; sed libertas quæ tunc superest, ad consensum matrimonialem non sufficit.* 294
- Q. 1<sup>o</sup>. *Quandonam metus à parentibus incussus, ut gravis habendus sit.* 2<sup>o</sup>. *Quid agere debeat qui Matrimonium ex metu gravi injustè incusso, & propter consensum extorquendum, contraxit.* 3<sup>o</sup>. *An irritum declarari possit Matrimonium ex gravi metu contractum, si duo conjuges singul.*

*spontè habitaverint, vel etiam matrimonium  
consummaverint.* 295. & seq.

## DISSERTATIO II.

*De institutione & fine Matrimonii.* 297 & seq.

## DISSERTATIO III.

*De sanctitate & honestate Matrimonii.* 304

PROP. *Matrimonium ex se honestum est ac licitum.*

*Solvuntur objecta.* Ibid. 305

## DISSERTATIO IV.

*De proprietatibus Matrimonii.* 307

CAPUT I. *De unitate Matrimonii.* Ibid.

ART. I. *De Polygamia simultanea.* Ibid.

PROP. I. *Polygamia simultanea quæ vir unus  
plures habet uxores, juri naturali absolutè non  
repugnat.* 311

*Solvuntur objecta.* 313

PROP. II. *Polygamia simultanea primæ & Ma-  
trimonii institutioni adversatur.* 315

PROP. III. *Veteres Patriarchæ ex divina dispen-  
satione, ac proindè citra culpam, plures simul  
duxerunt uxores.* 316

PROP. IV. *Christus, revocato ad primam originem  
Matrimonio, in nova lege prohibuit ne plures  
simul uxores habeantur.* 319

ART. II. *De Polygamia successiva, sive de se-  
cundis nuptiis.* 322

PROP. *Polygamia successiva licita est.* 323

*Solvuntur objecta.* 324

CAPUT II. *De Matrimonii firmitate.* 330

ART. I. *An Judæorum Matrimonia per libellum  
repudiè verè & quoad vinculum conjugale sol-  
verentur.* 331

*Argumenta Theologorum qui docent libello repudiè  
non dissoluta fuisse quoad vinculum Judæorum  
Matrimonia.* 332

*Argumenta Theologorum qui affirmant libello repu-  
diè apud Judæos verè solutum fuisse vinculum con-  
jugale.* 335

ART. II. *Utrum Matrimonia infidelium dissolvi  
possint.* 337

PROP. *Matrimonium ab infidelibus legitime con-  
tractum, nunquam dissolvi potest quoad vincu-  
lum; ne quidem si, alterutro conjugè ad fidem  
converso, nolit alter cum eo pacificè vivere.* 338

*Solvuntur objecta.* 343

ART. III. *An Christianorum Matrimonia per adul-  
terium solvantur.* 348

PROP. *Vinculum conjugale, sub lege evangelica,  
propter adulterium dissolvi non potest.* 349

*Solvuntur objecta.* 351

ART. IV. *Utrum professione religiosâ solvatur Ma-  
trimonium.* 355

ART. V. *Utrum & quibus de causis Matrimonium  
quoad thorum & habitationem solvi possit.* 358

PROP. I. *Conjux à conjugè propter adulterium  
ejus quoad thorum & habitationem disjungi potest.* 359

PROP. II. *Præter adulterium plures esse possunt  
legitimæ divortii causæ.* Ibid.

Q. 1<sup>o</sup>. *An divortium propter adulterii causam  
semper licitum sit.* 2<sup>o</sup>. *Utrum teneatur conjux*

*innocens conjugem adulterum dimittere, 3<sup>o</sup>. An conjugum separatio quoad habitationem, ex privata ipsorum auctoritate fieri queat. 360 & seq.*

## DISSERTATIO V.

- De impedimentis Matrimonii. 363*
- CAPUT I. *De impedimentis Matrimonii prohibentibus. 365*
- PROP. I. *Matrimonia Catholicorum cum Hæreticis sunt quidem valida, sed prohibita. 366*
- PROP. II. *Hujusmodi matrimonia non ita sunt vetita, ut nunquam possint ex dispensatione permitti. 367*
- Q. *Quænam conditiones licitum faciant Catholicorum cum Hæreticis matrimonium. 370*
- CAPUT II. *De impedimentis matrimonium dirimentibus. Ibid.*
- ART. I. *De impedimento voti. 371*
- ART. II. *De impedimento cognationis. 372*
- §. I. *De cognatione naturali. Ibid. & seq.*
- §. II. *De impedimento cognationis spiritualis. 373 & seq.*
- ART. III. *De impedimento cultus disparis. 381 & seq.*
- ART. IV. *De impedimentis violentiæ, Ordinis & ligaminis. 383*
- ART. V. *De impedimento criminis. 384*
- ART. VI. *De impedimento publicæ honestatis. 385*
- ART. VII. *De impedimento affinitatis. 387*
- ART. VIII. *De impedimento clandestinitatis, amentia & impotentia. 390*
- ART. IX. *De impedimento raptus. 392 & seq.*

- CAPUT III. *De dispensatione circa matrimonii impedimenta. 396 & seq.*
- CAPUT IV. *De modo quo sese gerere debent Confessarii, vel Parochi cum iis quos impedimento dirimente constringi animadvertunt. 399*

## DISSERTATIO VI.

- De solemnitatibus Matrimonii. 407*
- CAPUT I. *De sponsalibus. Ibid. & seq.*
- CAPUT II. *De bannorum promulgatione. 417 & seq.*

## DISSERTATIO VII.

- De Matrimonii usu licito vel illicito. 423*

## P A R S I I.

- De Sacramento Matrimonii 431*

- CAPUT I. *Utrum admittendum sit verum Matrimonii Sacramentum. 432*
- PROP. *Verum proprièque dictum in nova lege Matrimonii Sacramentum agnoscendum est. Ibid.*
- Q. I. *An Matrimonium & Sacramentum ita sint unum & idem, ut alterum ab altero disjungi nequeat. 436*
- Q. II. *Quas rationes afferant postremi illi Theologi. 437*
- Q. III. *Quid iis Theologis objiciatur, & quid respondeant. 439*



CAPUT II. De materia & forma Sacramenti Matrimonii.	441
CAPUT III. De Ministro Sacramenti Matrimonii.	444
PROP. Solus Sacerdos est legitimus Sacramenti Matrimonii Minister.	Ibid.
Q. 1 <sup>o</sup> . Quis Sacerdos hujus Sacramenti Minister sit.	
2 <sup>o</sup> . Quis censeatur Parochus vagorum, qui fixum non habent domicilium. 3 <sup>o</sup> . An possit Parochus inferiori Sacerdoti potestatem facere Sacramenti illius administrandi.	447 & seq.
CAPUT IV. De effectibus Sacramenti Matrimonii.	449
PROP. I. Matrimonii Sacramentum non confert gratiam sanctificantem primam.	Ibid.
PROP. II. Matrimonii Sacramentum iis à quibus piè suscipitur, gratiam secundam confert quæ malis in nuptias per primi hominis peccatum invecit medeatur.	450

## TRACTATUS

De actibus humanis.	453
---------------------	-----

## P A R S I.

De actuum humanorum principiis.	454
---------------------------------	-----

## DISSERTATIO I.

De principiis actuum humanorum internis.	Ibid.
CAPUT I. De voluntate.	455

ART. De voluntario.	Ibid.
§. I. Utrum coactio tollat voluntarium.	456
PROP. I. Voluntas cogi non potest quoad actus illicitos.	457
PROP. II. Voluntas cogi potest quoad actus imperatos.	458
PROP. III. Actus qui fit ex coactione absoluta, nullo modo est voluntarius; secus verò si fiat ex coactione quæ fit secundum quid duntaxat.	Ibid.
§. II. An metus tollat voluntarium.	459
PROP. Metus gravis, quo stante, manet homo sui compos, non prorsus tollit voluntarium, sed minuit.	Ibid.
§. III. An ignorantia tollat voluntarium.	461
PROP. I. Quæ fiunt ex ignorantia vincibili, sunt voluntaria totidemque peccata, si mala sint.	462
PROP. II. Ignorantia qualibet prorsus invincibilis tollit voluntarium, & à peccato excusat.	Ibid.
Q. Utrum ad verè proprièque peccandum, necesse sit ut actu attendamus, vel saltem suspicemur malum esse quod agimus.	464
PROP. Ad verè proprièque peccandum non requiritur, ut quod agimus malum esse advertamus vel suspicemur, vel de Deo cogitemus; at sufficit ut illud animadvertere poterimus & debuerimus.	465
Solvuntur objecta.	468
ART. II. De libero.	472
§. I. Utrum sit in homine libertas, tum à coactione, tum à qualibet necessitate; an ista libertas ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ necessaria.	473
PROP. I. Non à coactione tantum, verò etiam à qualibet necessitate liber est homo lapsus.	474

- PROP. II. *Ad merendum & demerendum in statu naturæ lapsæ, non sufficit libertas à coactione; sed requiritur libertas à qualibet necessitate.*  
Solvuntur objecta. 477  
480
- §. II. *Utrum libertas humana stare possit sine æquilibrio.* 485
- PROP. I. *Prorsus rejiciendum est æquilibrium inclinationis, seu propensionis.* 486
- PROP. II. *Rejiciendum est etiam æquilibrium potentiaæ seu virium.* 488
- CAPUT II. *De conscientia.* 491
- ART. I. *De conscientia generatim sumpta.* 492
- PROP. *Quidquid sit contra conscientiam peccatum est; quidquid autem, eâ dicente, geritur, non semper bonum est.* Ibid.
- Solvuntur objecta. Ibid.
- Q. *Quale sit illius peccatum, qui contra conscientiam agit.* 495
- ART. II. *De conscientia divisionibus.* Ibid.
- §. I. *De conscientia scrupulosa.* 497
- §. II. *De conscientia dubia.* 499
- PROP. *Qui conscientiam habet dubiam, ab actu debet abstinere, si nulla urgeat agendi necessitas; quæ si adfuerit, partem tutiorem eligere debet.* Ibid.
- Solvuntur objecta. 501
- §. III. *De conscientia, sive opinione probabili.* 504
- PROP. I. *Non licet sequi opinionem minus probabilem quæ favet libertati, in concursu alterius probabilioris quæ legi favet.* 506
- PROP. II. *Non licet sequi opinionem probabilem quæ favet libertati, præ altera æquè probabili quæ stat pro lege.* 508
- Solvuntur objecta. 509

- PROP. III. *In materia juri naturali subjecta non licet sequi opinionem probabiliorē, relicta tutiore, minus probabili.* 512
- Solvuntur objecta. 515

## DISSERTATIO II.

*De Principiis actuum humanorum externis.* 518

CAPUT unicum *de fine actuum humanorum.* Ibid.

ART. I. *De hominis beatitudine.* 519

§. I. *De beatitudine tum objectiva tum formali.* Ibid.

PROP. I. *Homo non potest in seipso veram beatitudinem invenire.* Ibid.

PROP. II. *Beatitudo hominis objectiva in bonis creatis non sita est.* 520

PROP. III. *Deus solus est objectiva hominis beatitudo, sive summum bonum.* 521

§. II. *De anima beata dotibus.* 522

PROP. I. *Æterna erit Sanctorum beatitudo.* 523

PROP. II. *Beati peccare non possunt.* 524

§. III. *De corporis beati dotibus.* 525

PROP. *Corpora mortuorum aliquando resurgent.* Ibid.

Solvuntur objecta. 530

Q. 1<sup>o</sup>. *Utrum anima idem corpus sit receptura, quod habuit in terris. 2<sup>o</sup>. Quanam futurae sint corporum beatorum dotes.* 532. & seq.

ART. II. *De officio quo tenemur omnes actiones nostras ad Deum, tanquam finem ultimum, referre.* 535

PROP. I. *Opera quæ non propter Deum, sed propter creaturam peraguntur, quoad substantiam sive officium, & finem proximum bona esse possunt.*

537

PROP. II. Homo tenetur omnes & singulas actiones deliberatas ad Deum, tanquam finem ultimum, referre ex dilectione Dei saltem inchoatâ. Ibid. Solvuntur objecta. 545

## P A R S I I.

De actuum humanorum proprietatibus. 556

## DISSERTATIO I.

De actuum humanorum bonitate & malitia morali. Ibid.

CAPUT I. Utrum admittendi sint actus indifferentes. 557

PROP. Nullus est actus humanus in individuo indifferens. Ibid.

CAPUT II. Undè repetenda sit bonitas & malitia moralis. 560

PROP. Moralibus actuum humanorum bonitas & malitia, non solum à fine, sed etiam ab objecto & circumstantiis repetenda est. Ibid.

Q. 1<sup>o</sup>. An circumstantia venialiter mala totam actus bonitatem corrumpat. 562

Q. 2<sup>o</sup>. Utrum actus exterior interiori aliquid bonitatis aut malitiæ adjiciat. 563

## DISSERTATIO II.

De actuum humanorum merito. 565

CAPUT I. Utrum in homine admittendum sit aliquid meriti. 361

PROP.

PROP. Homo per gratiam operans verè & propriè meretur. Ibid.

Solvuntur objecta. 567

CAPUT II. De conditionibus ad meritum requisitiis. 570

PROP. I. Ad meritum sive de condigno sive de congruo, requiritur ex parte agentis ut sit viator, id est, in hac mortalis vitæ peregrinatione positus; ad meritum autem de condigno, præterea necesse est ut agens sit in statu gratiæ sanctificantis. 571

PROP. II. Ad meritum quodcumque tria requiruntur ex parte actus: primum, ut sit liber à necessitate; secundum, ut bonus & honestus; tertium, ut ex gratia prodeat. 573

PROP. III. Ad meritum de condigno requiritur ex parte Dei pactum & promissum de mercede re- pendenda. 574

CAPUT III. De objecto meriti. 576

PROP. I. Nemo primam gratiam actualem sibi mereri potest, etiam de congruo. Ibid.

PROP. II. Gratia habitualis non cadit sub merito de condigno; eam tamen potest homo mereri de congruo. 577

PROP. III. Justus de condigno mereri potest incrementum justitiæ, sive gratiæ habitualis. Ibid.

PROP. IV. Justus perseverantiam ad finem usque vitæ mereri non potest de condigno, sed tantum de congruo. 578

Finis Tomi quinti.

本館刊

上  
T  
下

Blank white label